

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค22102 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เส้นขนาน

เรื่อง เส้นขนานกับมุมภายใน

ครูผู้สอน ครูอชราวุธ ไชยมงคล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง เส้นขนาน

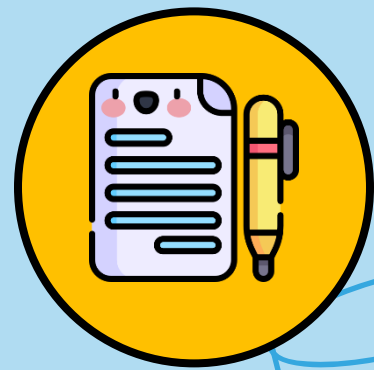
เส้นขนานกับมุมภายใน

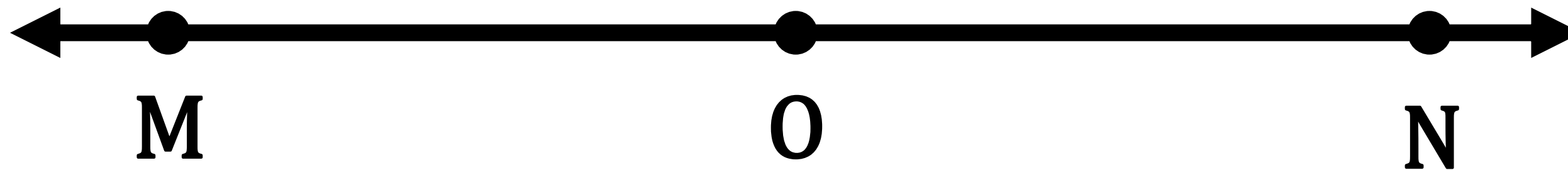

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ ตรวจสอบความขนานกัน
ของเส้นตรงสองเส้นโดยใช้ระยะห่างระหว่างเส้นตรง
และทฤษฎีมุมภายในที่อยู่บนข้างเดียวกันของเส้นตัด

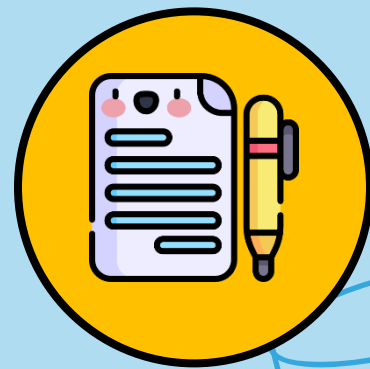

ทบทวน

จากรูป $M\hat{O}N$ เป็นมุมอะไร และมีขนาดกี่องศา

เป็นมุมตรง และมีขนาด 180 องศา

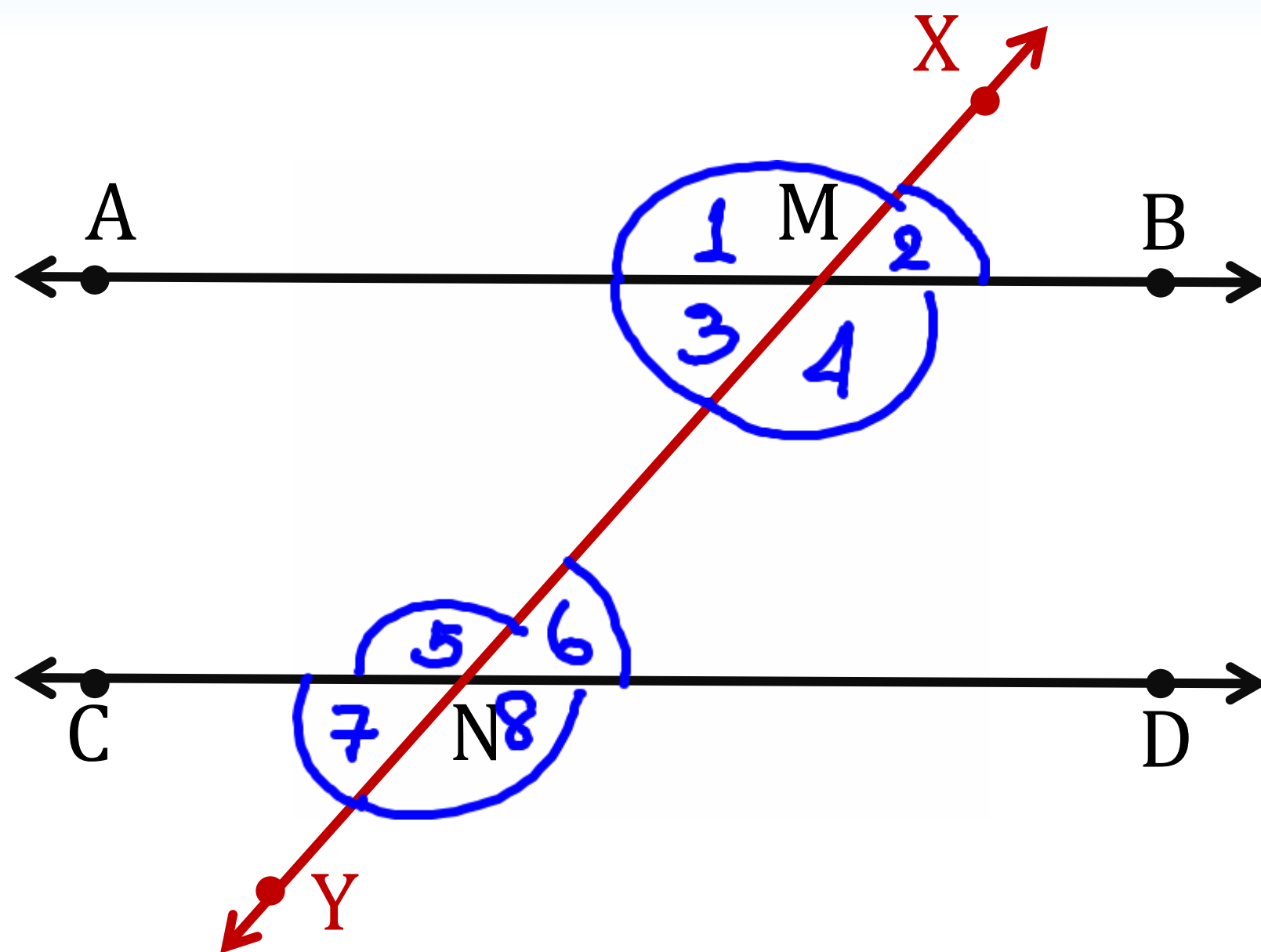
ทบทวน

นักเรียนสามารถตรวจสอบเส้นตรงสองเส้นว่าขนานกันหรือไม่ ได้ด้วยวิธีใด

นอกจากตรวจสอบจากระยะห่างระหว่างเส้นตรงทั้งสองเส้น หรือตรวจสอบว่าเส้นตรงทั้งสองเส้นนั้นไม่ตัดกันแล้วยังสามารถตรวจสอบได้โดยการพิจารณาขนาดของมุมภายในที่อยู่บนข้างเดียวกันของเส้นตัดได้อีกด้วย

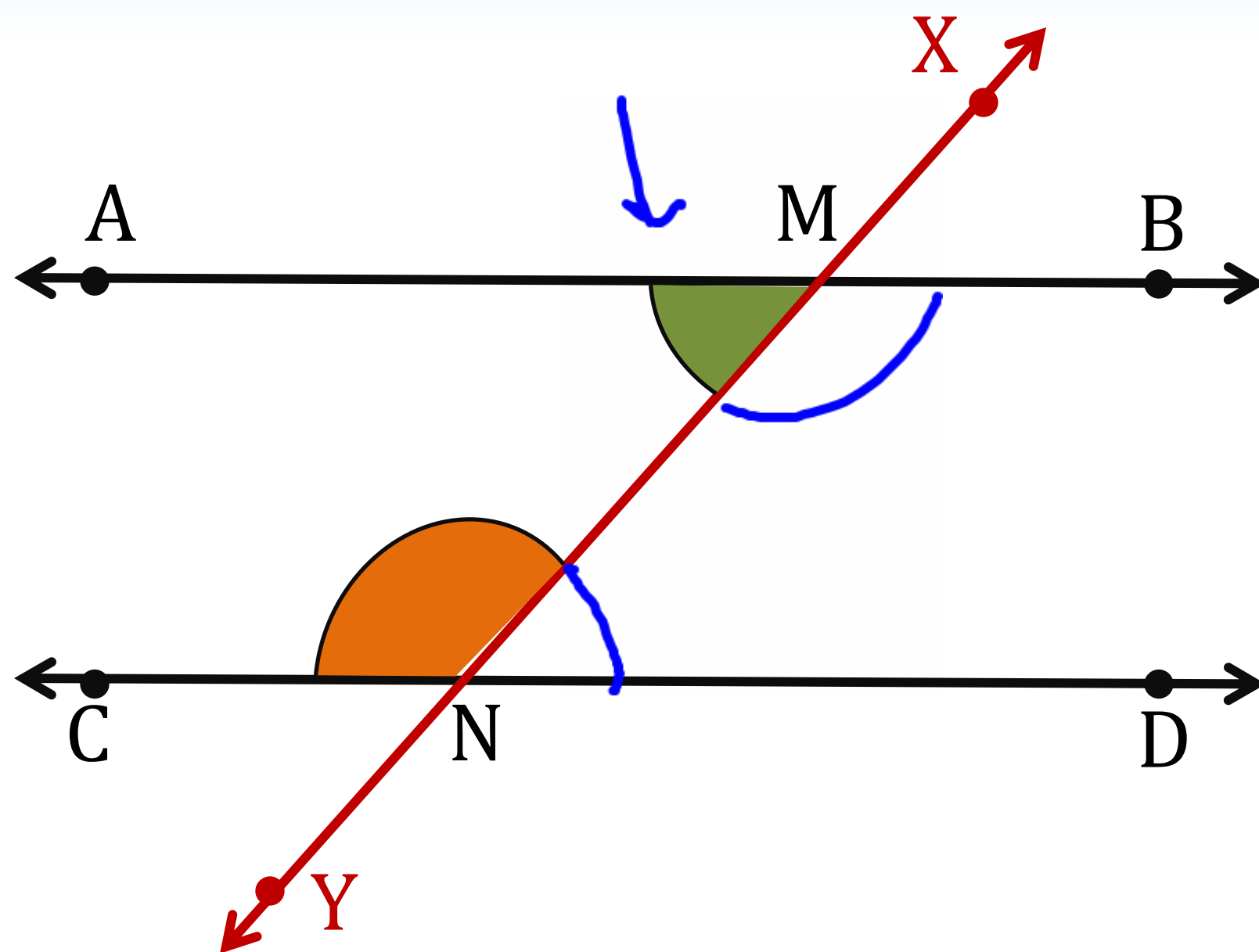
มุมภายในที่อยู่บนข้างเดียวกันของเส้นตัด

$\overleftrightarrow{AB}$ และ $\overleftrightarrow{CD}$ ขนานกันโดยมี $\overleftrightarrow{XY}$ เป็น
เส้นตัดขวาง หรือเรียกสั้น ๆ ว่าเส้นตัด

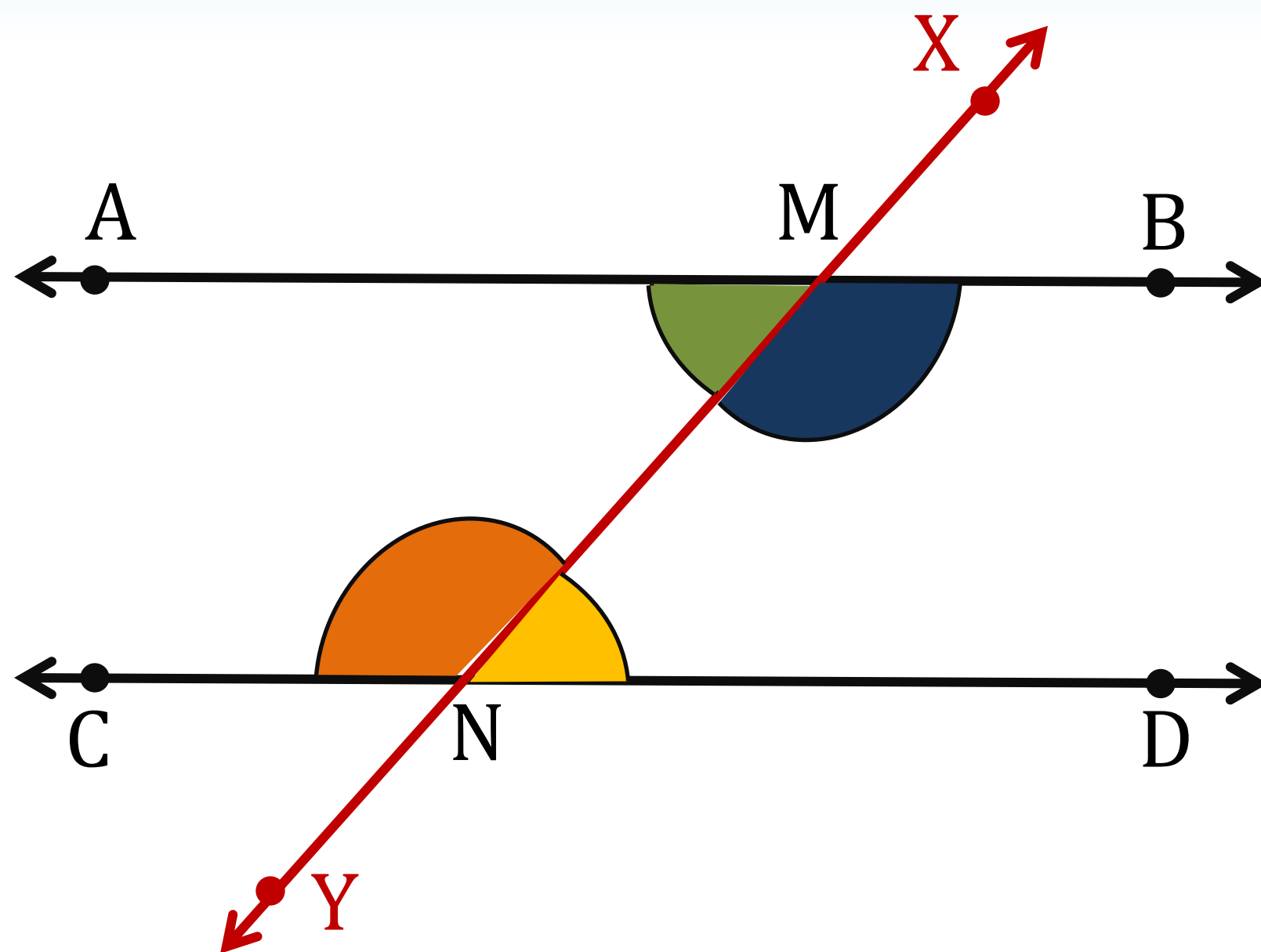
มุมภายในที่อยู่บนข้างเดียวกันของเส้นตัด

$\overleftrightarrow{XY}$ ตัดกับ $\overleftrightarrow{AB}$ และ $\overleftrightarrow{CD}$ เป็นจุด M และจุด N มุมแหลมเป็นสี่เหลี่ยมคู่กับมุม ป้านสี่มุมบนแผนภาพที่ $\widehat{AMN}$ และ $\widehat{CNM}$ ตามลำดับ ซึ่งจะเรียกว่า “มุมภายในที่อยู่บนข้างเดียวกันของ เส้นตัด XY ”

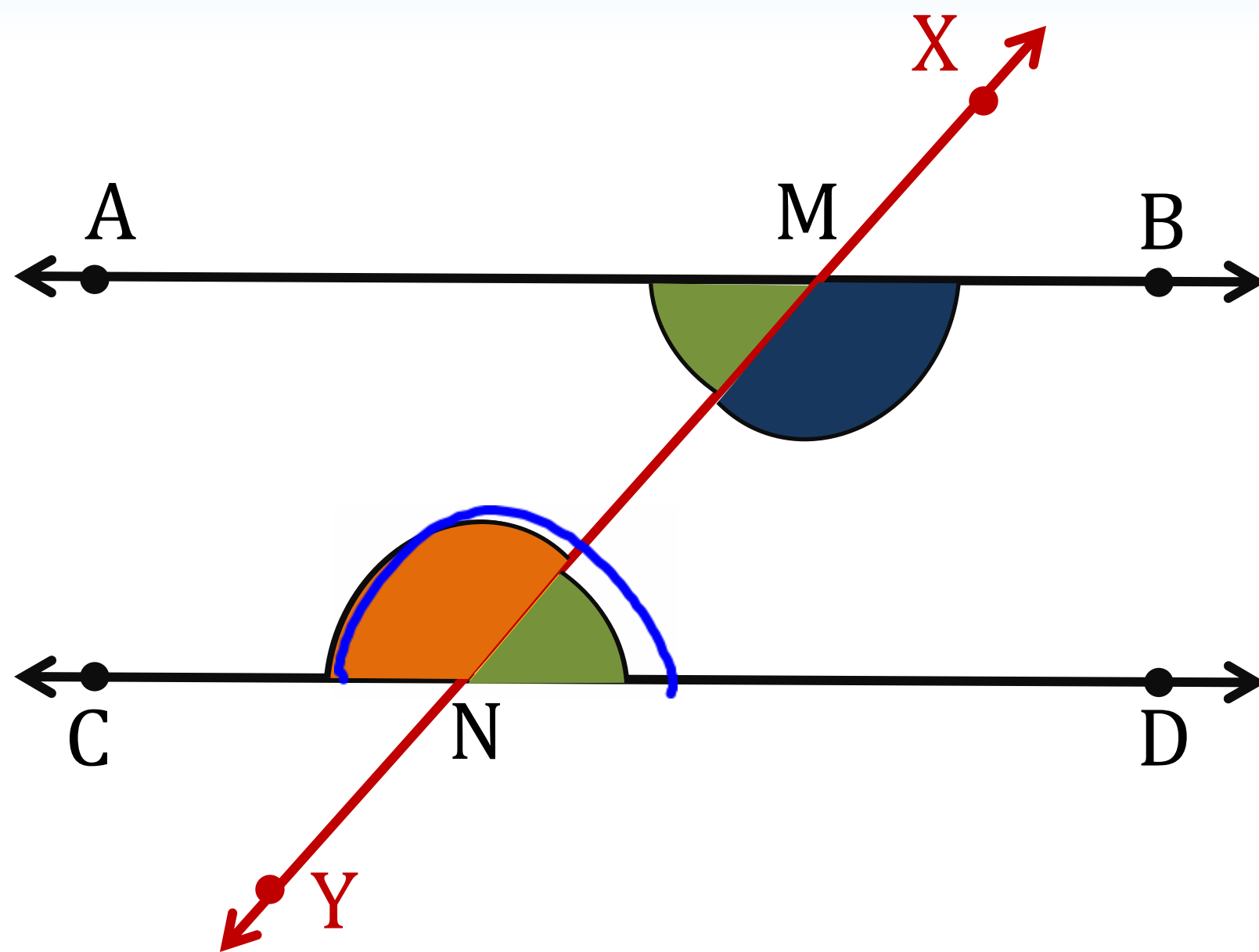
มุมภายในที่อยู่บนข้างเดียวกันของเส้นตัด

$\widehat{BMN}$ และ $\widehat{DNM}$ เป็นมุมภายในบน
ข้างเดียวกันของเส้นตัดนี้ด้วย

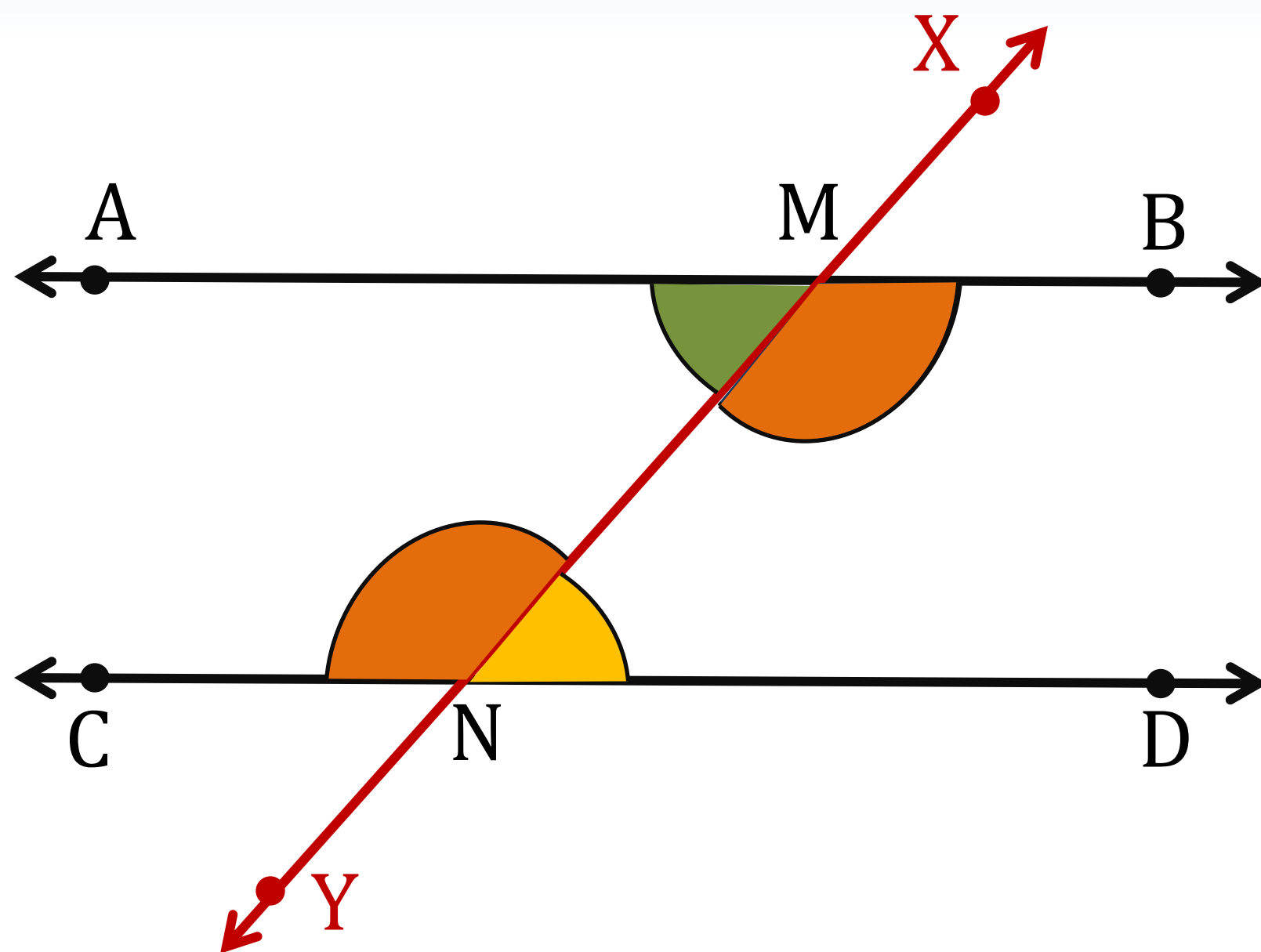
มุมภายในที่อยู่บนข้างเดียวกันของเส้นตัด

เมื่อนำมุมแหลมสีเขียวต่อกับมุมป้านสีส้ม
แล้วจะมีขนาดเท่ากับมุมตรงพอดี ดังนั้น
เราสามารถเขียนข้อความได้ว่า “ผลรวม
ของขนาดของมุมภายในที่อยู่บนข้าง
เดียวกันของเส้นตัดรวมกันได้ 180 องศา”

มุมภายในที่อยู่บนข้างเดียวกันของเส้นตัด

เมื่อนำมุมป้านสีส้มต่อกับมุมแหลมสีเขียว
แล้วจะมีขนาดเท่ากับมุมตรงพอดี ดังนั้น
เราสามารถเขียนข้อความได้ว่า “ผลรวม
ของขนาดของมุมภายในที่อยู่บนข้าง
เดียวกันของเส้นตัดรวมกันได้ 180 องศา”

สมบัติของเส้นขนาน

- ถ้าเส้นตรงสองเส้นขนานกันและมีเส้นตัด
แล้วขนาดของมุมภายในที่อยู่บนข้างเดียวกันของเส้นตัด
รวมกันเท่ากับ 180 องศา
- ถ้าเส้นตรงเส้นหนึ่งตัดเส้นตรงคู่หนึ่ง
ทำให้ขนาดของมุมภายในที่อยู่บนข้างเดียวกันของเส้นตัด
รวมกันเท่ากับ 180 องศาแล้วเส้นตรงคู่นั้นขนานกัน

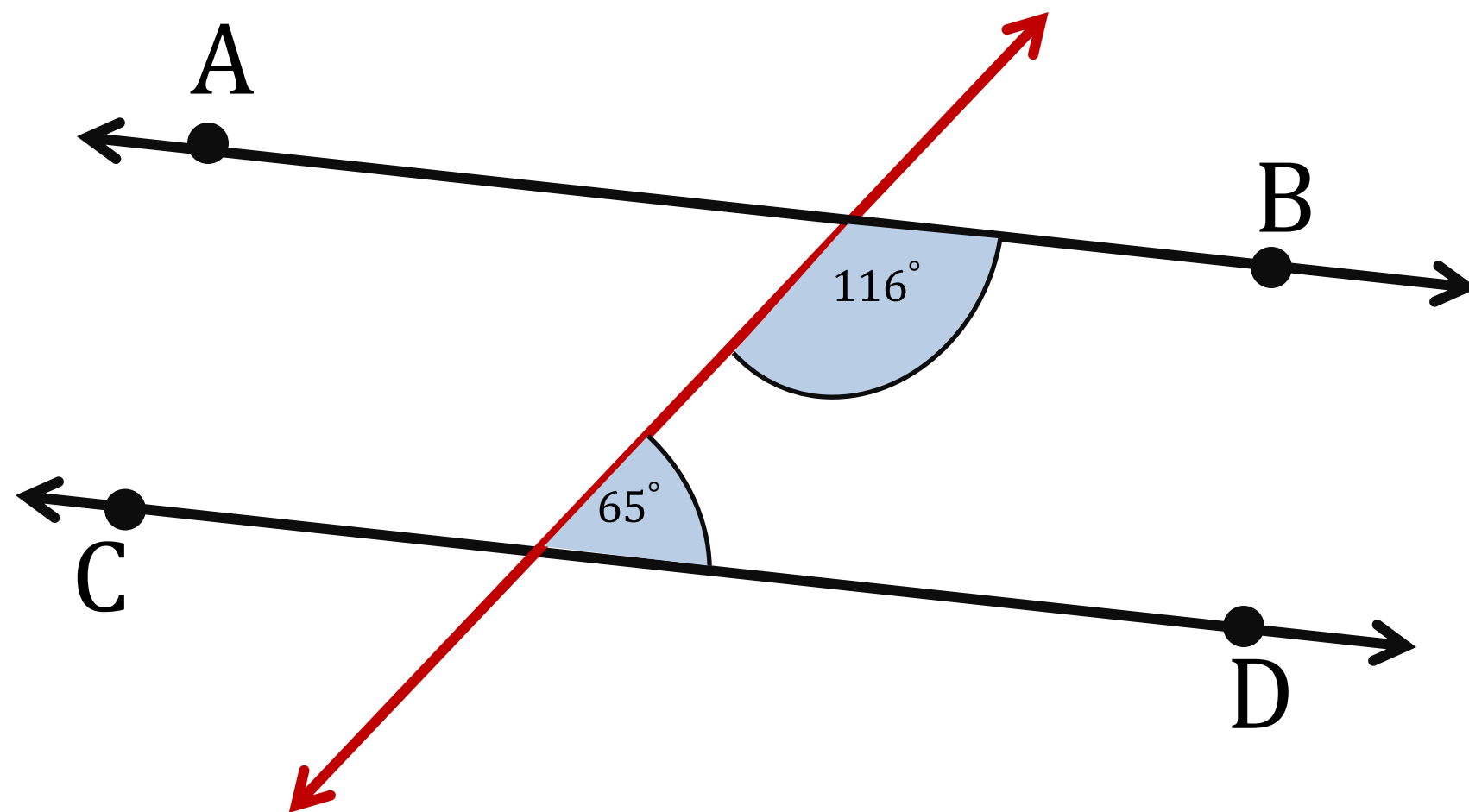
สมบัติของเส้นขนาน

“เมื่อเส้นตรงเส้นหนึ่งตัดเส้นตรงคู่หนึ่ง เส้นตรงคู่นั้นขนานกัน
ก็ต่อเมื่อขนาดของมุมภายในที่อยู่บนข้างเดียวกันของเส้นตัด
รวมกัน 180 องศา”

ตัวอย่างที่ 1

ตัวอย่างที่ 1 ให้นักเรียนพิจารณาว่า $\overleftrightarrow{AB}$ และ $\overleftrightarrow{CD}$ ขนานกันหรือไม่ เพราะเหตุใด

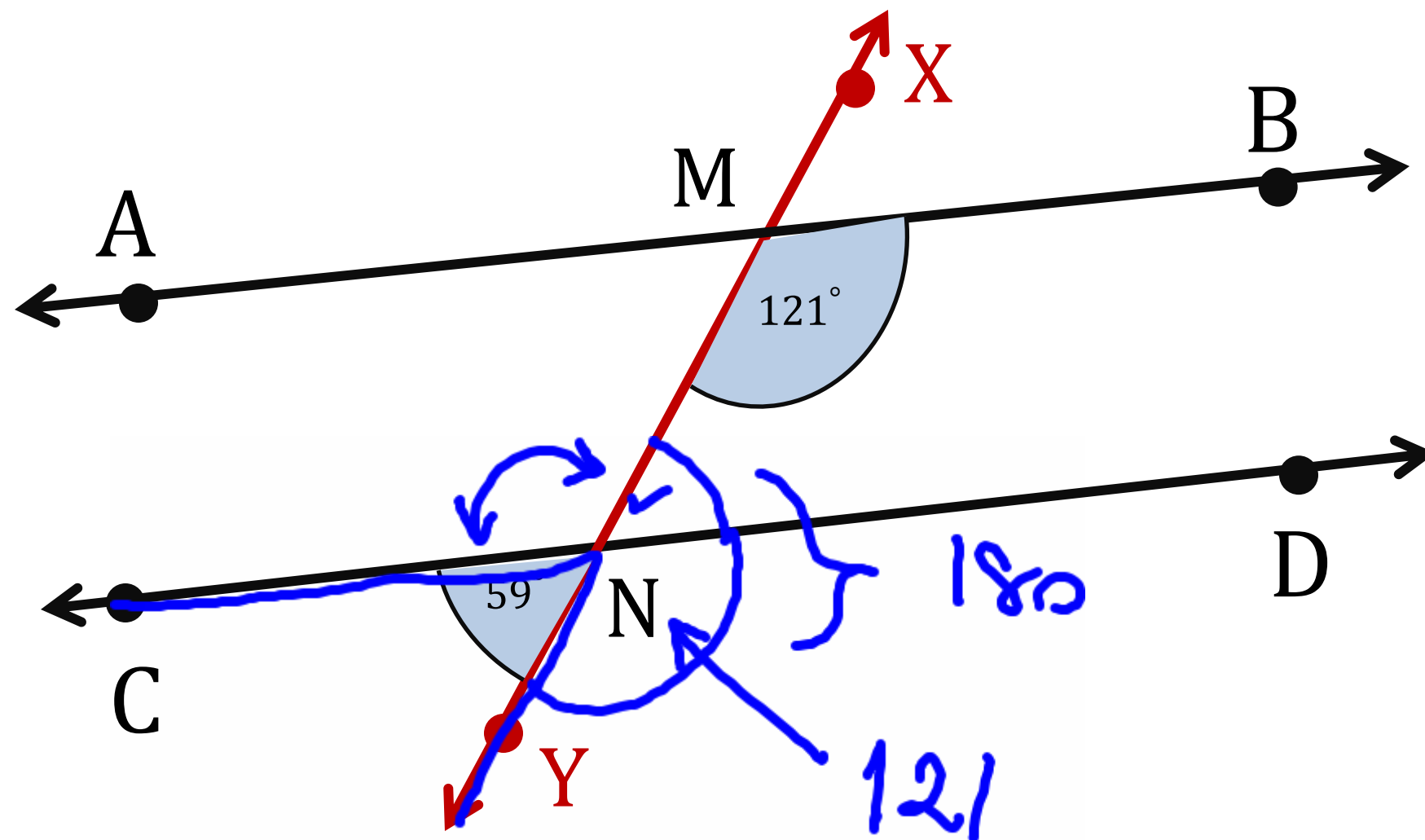

$\overleftrightarrow{AB}$ และ $\overleftrightarrow{CD}$ ไม่ขนานกัน
เพราะขนาดของมุมภายในที่อยู่บน
ข้างเดียวกันของเส้นตัดรวมกัน
เท่ากับ $116 + 65 = 181$ องศา
ซึ่งไม่เท่ากับ 180 องศา

ตัวอย่างที่ 2

ตัวอย่างที่ 2 ให้นักเรียนพิจารณาว่า $\overleftrightarrow{AB}$ และ $\overleftrightarrow{CD}$ ขนานกันหรือไม่ เพราะเหตุใด

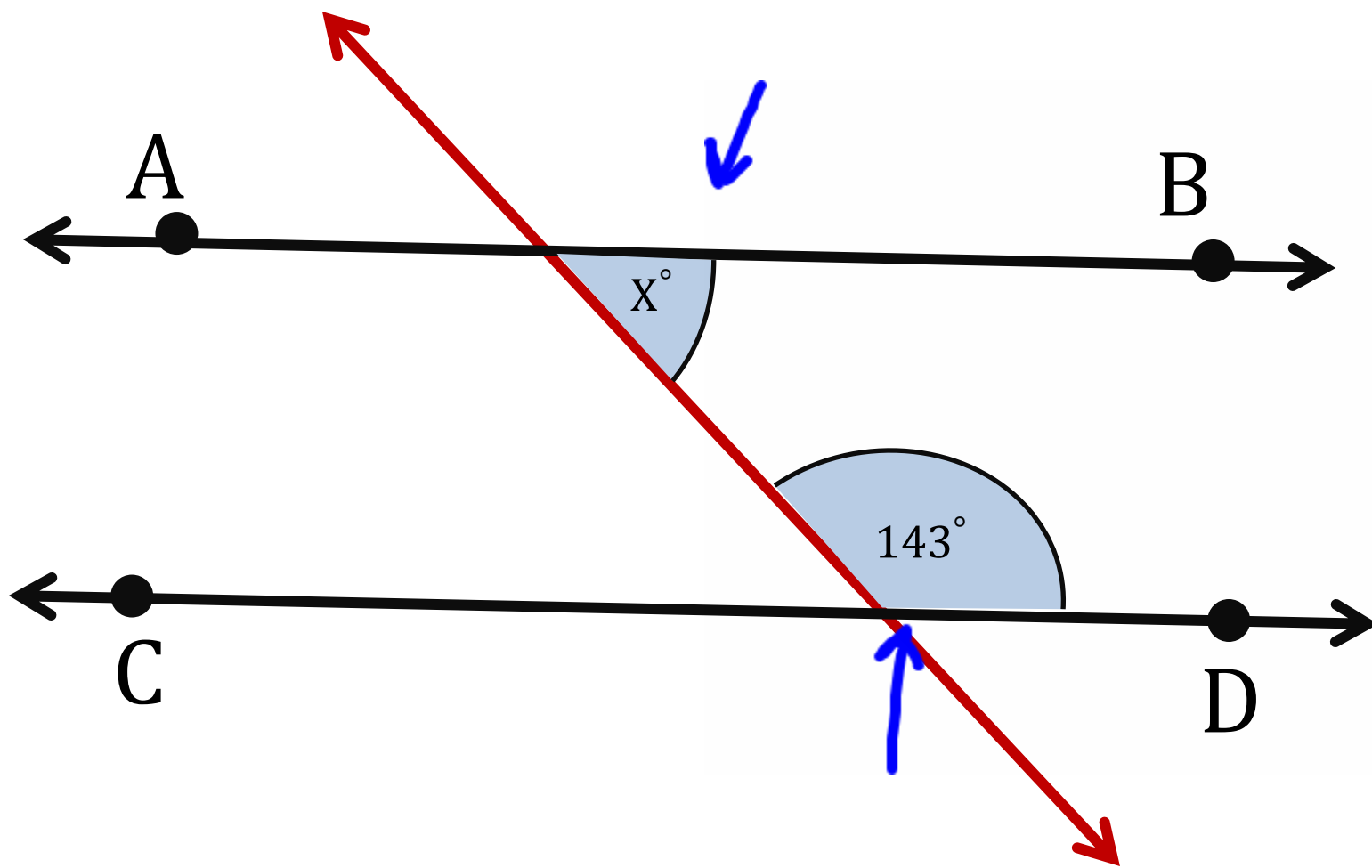

$\overleftrightarrow{AB}$ และ $\overleftrightarrow{CD}$ ขนานกัน
เพราะ $\angle CNY = \angle DNM = 59^\circ$
ขนาดของมุมภายในที่อยู่บนข้าง
เดียวกันของเส้นตัดรวมกันเท่ากับ
 $121 + 59 = 180$ องศา

ตัวอย่างที่ 3

ตัวอย่างที่ 3 กำหนดให้ $\overleftrightarrow{AB} \parallel \overleftrightarrow{CD}$ จงหาค่าของ X

วิธีทำ เนื่องจาก $\overleftrightarrow{AB} \parallel \overleftrightarrow{CD}$

จะได้ $X + 143 = 180$ (ขนาดของมุมภายในที่อยู่บนข้างเดียวกันของเส้นตัดรวมกันเท่ากับ 180 องศา)

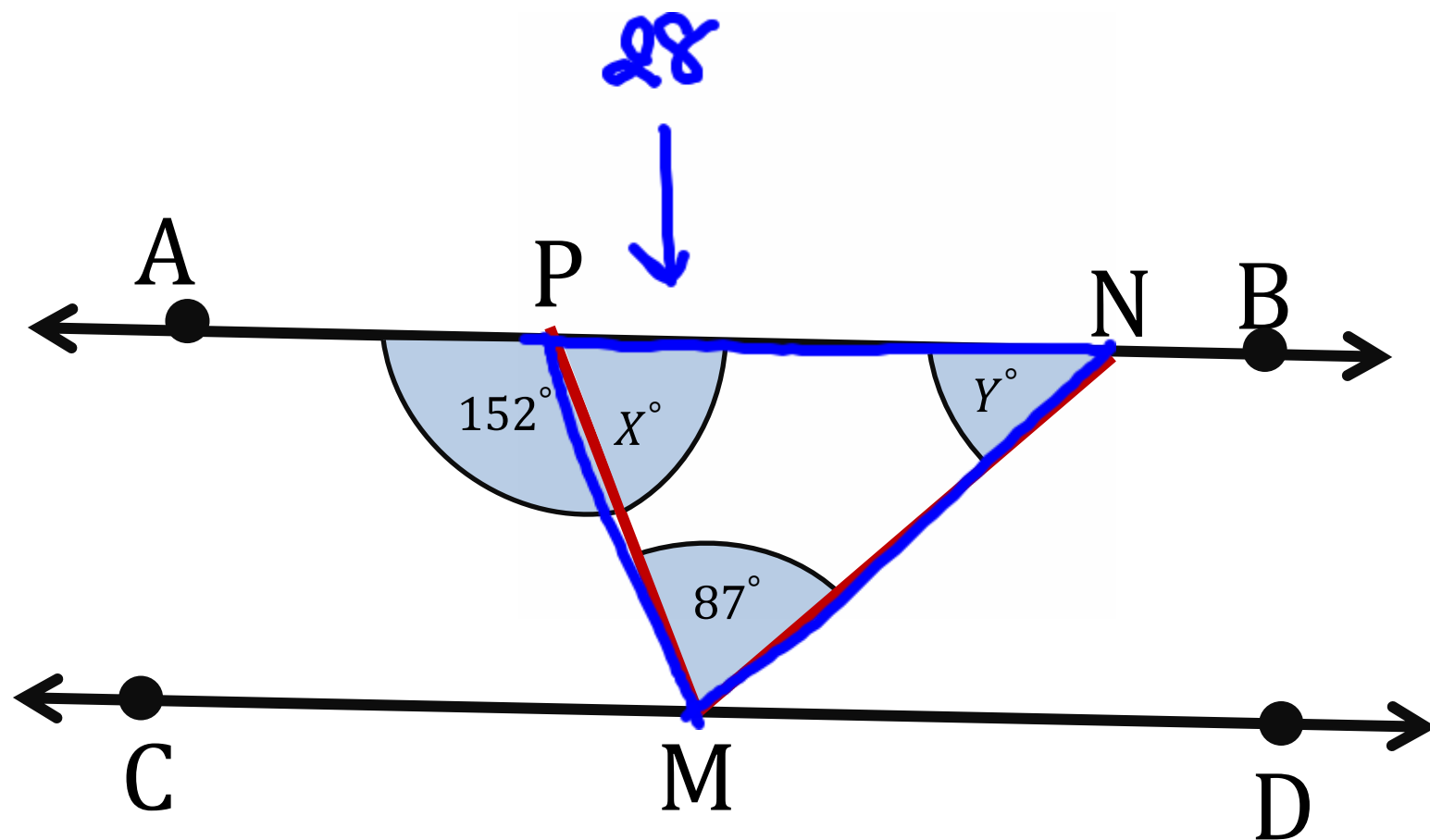
$$X = 180 - 143$$

$$\text{ดังนั้น } X = 37$$

ตัวอย่างที่ 4

ตัวอย่างที่ 4 กำหนดให้ $\overleftrightarrow{AB} \parallel \overleftrightarrow{CD}$ จงหาค่าของ $X + Y$

วิธีทำ เนื่องจาก $\angle APM + \angle BPM = 180^\circ$

จะได้ $152 + X = 180$ (มุมตรงมีขนาด 180°)

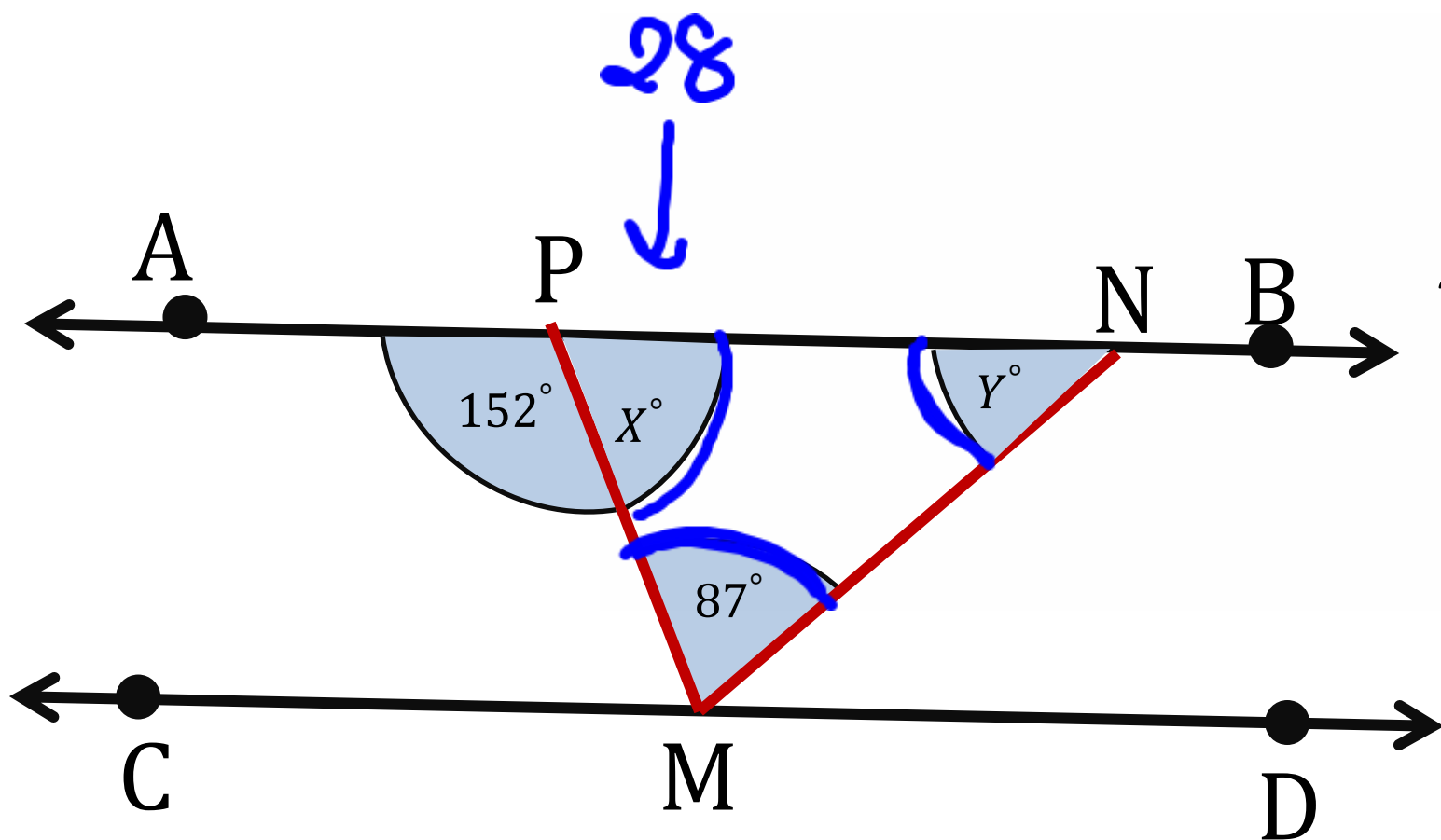
นั่นคือ $X = 180 - 152$

ดังนั้น $X = 28$

ตัวอย่างที่ 4

ตัวอย่างที่ 4 กำหนดให้ $\overleftrightarrow{AB} \parallel \overleftrightarrow{CD}$ จงหาค่าของ $X + Y$

เนื่องจาก $\angle NPM + \angle PMN + \angle MNP = 180^\circ$
จะได้ $28 + 87 + Y = 180$ (มุมภายในของรูปสามเหลี่ยม
รวมกันมีขนาดเท่ากับ 180 องศา)

$$Y = 180 - 28 - 87$$

นั่นคือ $Y = 65$

ดังนั้น $X + Y = 28 + 65 = 93$ องศา

แบบฝึกหัดที่ 1

เส้นขนานกับมุมภายใน

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

แบบฝึกหัดที่ 1 เรื่อง เส้นขนานกับมุมภายใน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง เส้นขนาน

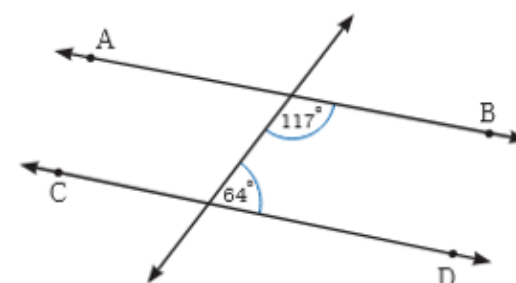
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เส้นขนานกับมุมภายใน

รายวิชา คณิตศาสตร์ รหัสวิชา ค22102 ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตอนที่ 1

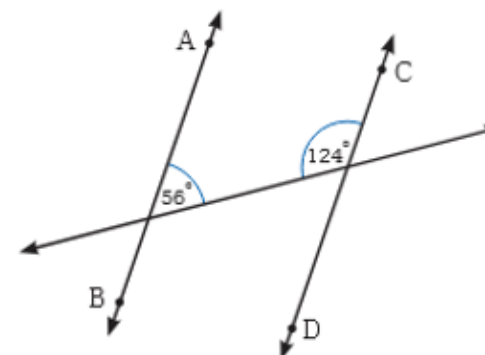
คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาว่า $\overleftrightarrow{AB}$ และ $\overleftrightarrow{CD}$ ในแต่ละข้อต่อไปนี้ขนานกันหรือไม่ เพราะเหตุใด

1.

ตอบ.....

2.

ตอบ.....

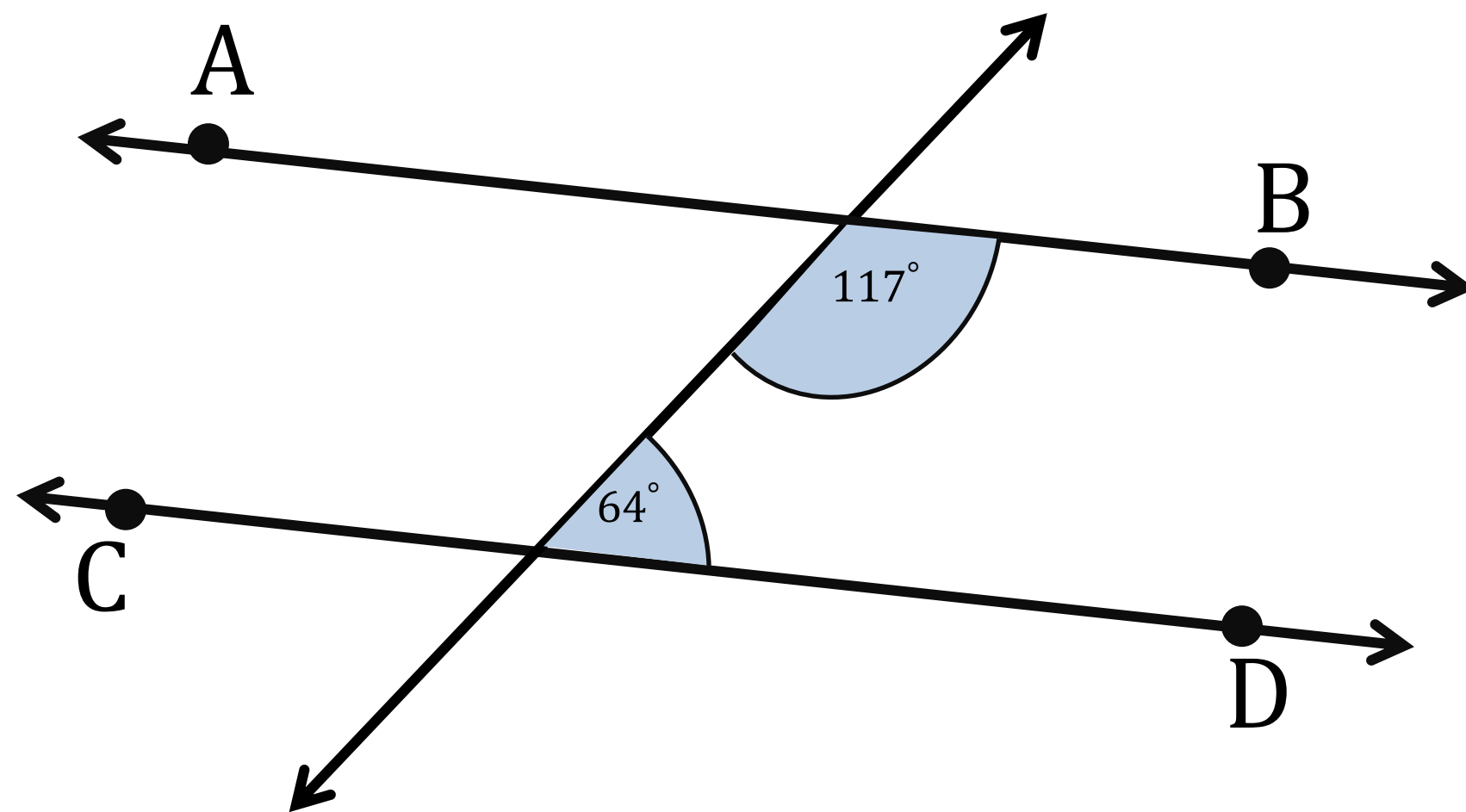

แบบฝึกหัดที่ 1

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนพิจารณาว่า $\overleftrightarrow{AB}$ และ $\overleftrightarrow{CD}$ ในแต่ละข้อต่อไปนี้ขนานกันหรือไม่ เพราะเหตุใด

1.

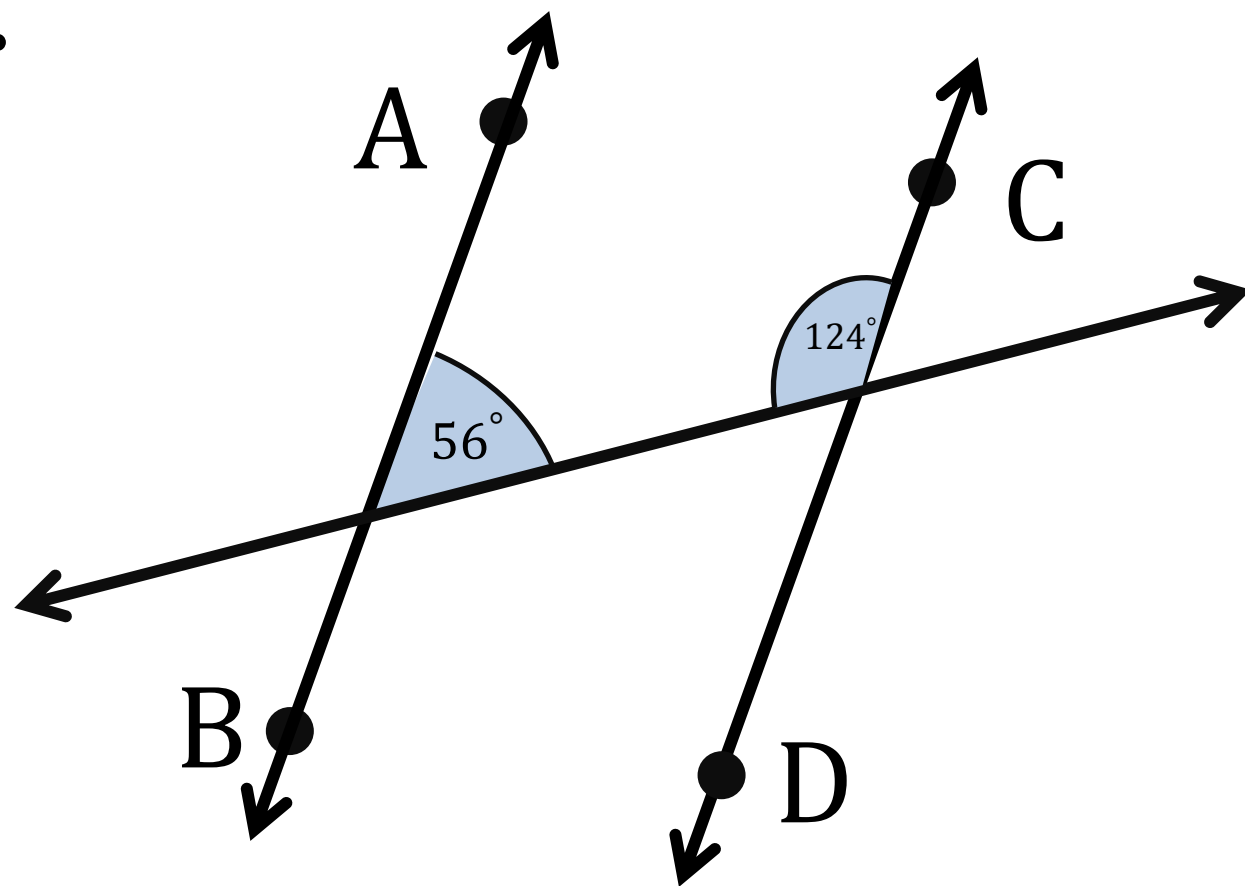

แบบฝึกหัดที่ 1

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนพิจารณาว่า $\overleftrightarrow{AB}$ และ $\overleftrightarrow{CD}$ ในแต่ละข้อต่อไปนี้ขนานกันหรือไม่ เพราะเหตุใด

2.

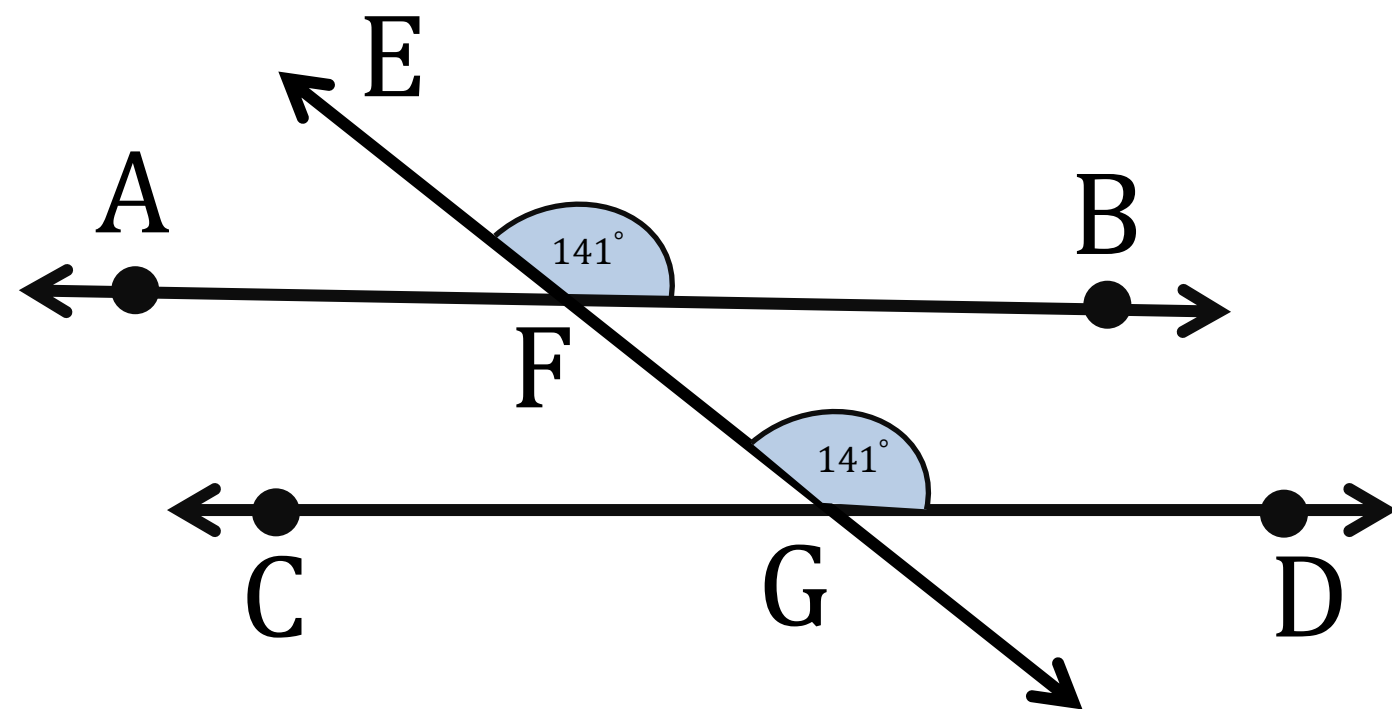

แบบฝึกหัดที่ 1

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนพิจารณาว่า $\overleftrightarrow{AB}$ และ $\overleftrightarrow{CD}$ ในแต่ละข้อต่อไปนี้ขนานกันหรือไม่ เพราะเหตุใด

3.

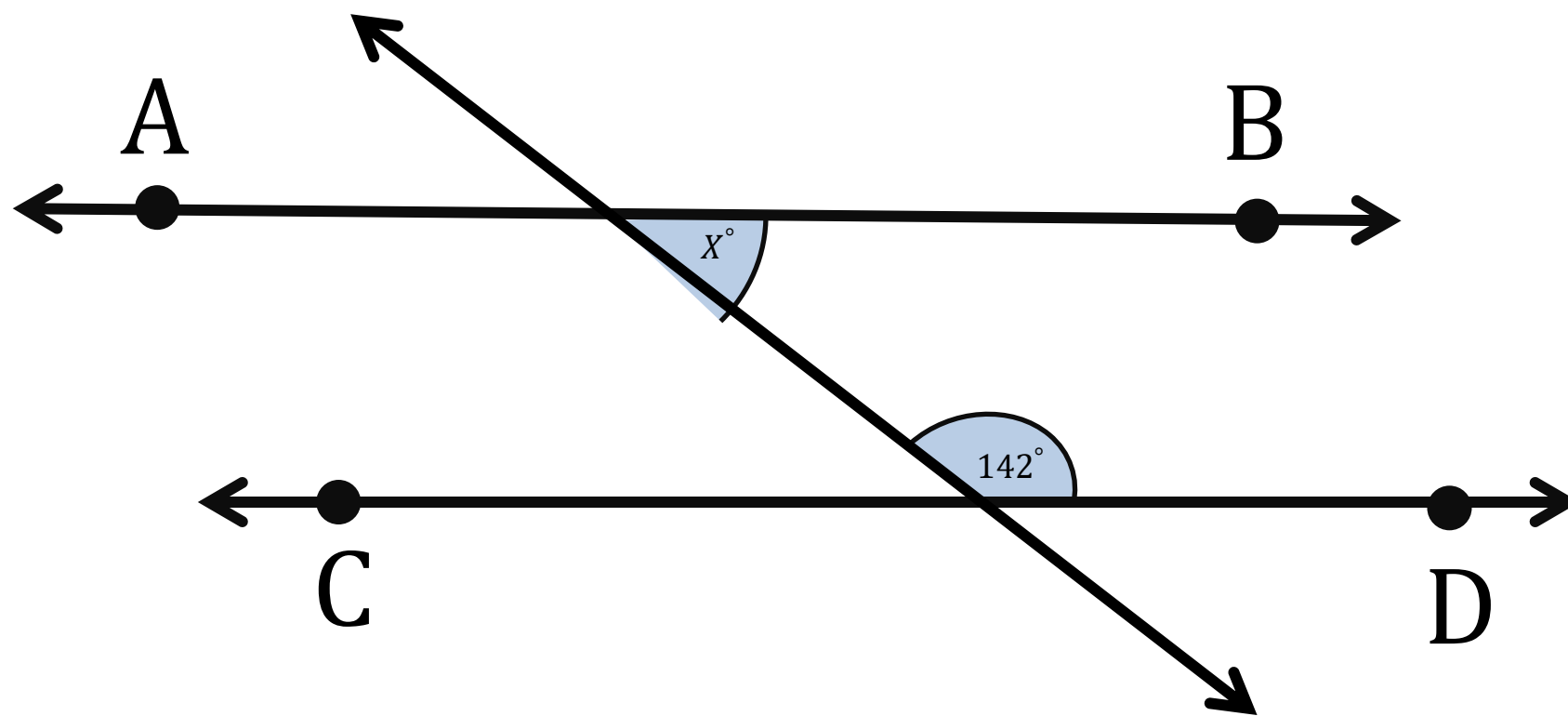
แบบฝึกหัดที่ 1

ตอนที่ 2

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนแสดงแนวคิดเพื่อหาค่าที่โจทย์ต้องการทราบให้สมบูรณ์

141°

1. จากรูป $\overleftrightarrow{AB} \parallel \overleftrightarrow{CD}$ จงหาค่าของ X

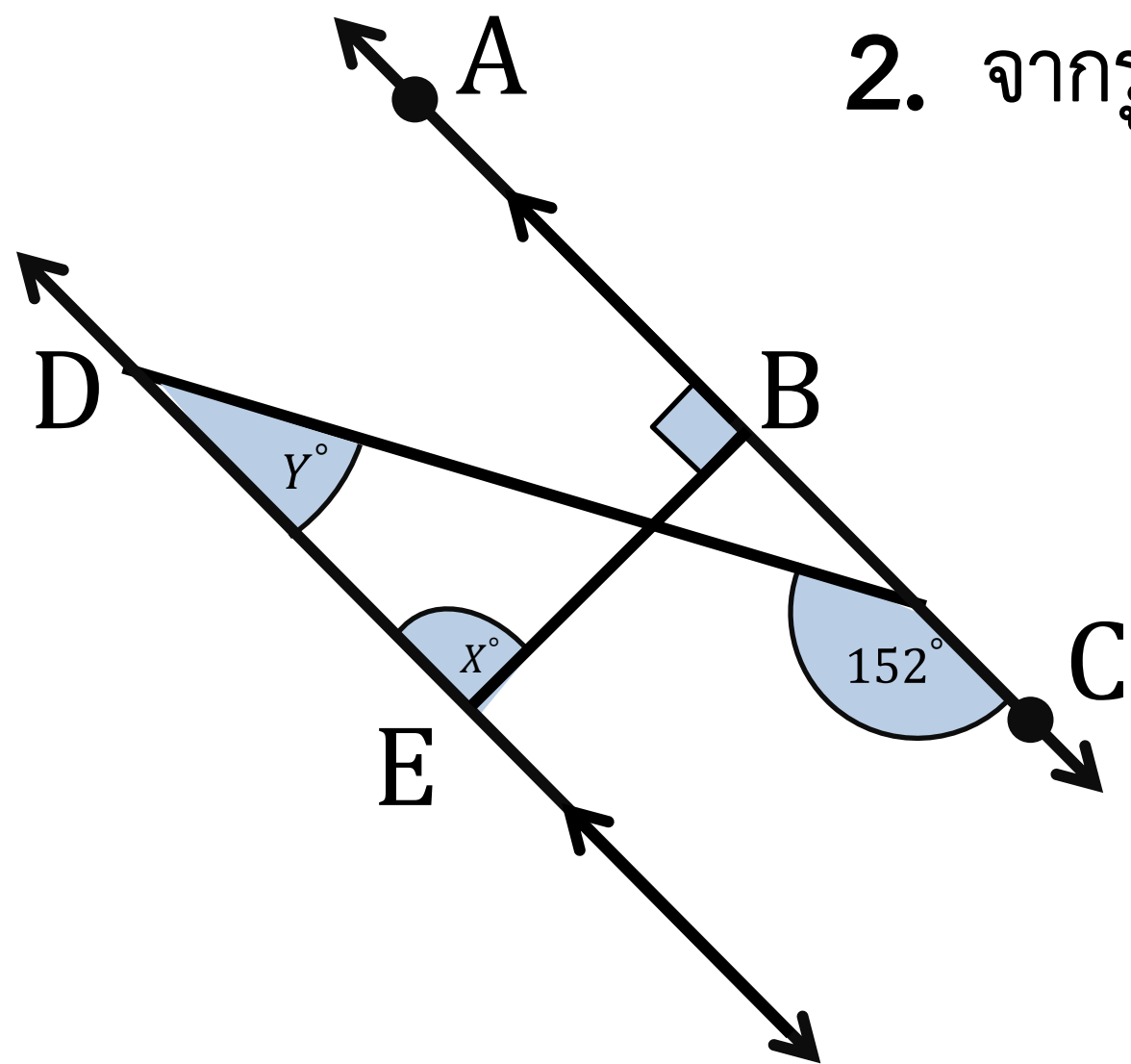

แบบฝึกหัดที่ 1

ตอนที่ 2

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนแสดงแนวคิดเพื่อหาค่าที่โจทย์ต้องการทราบให้สมบูรณ์

2. จากรูป $\overleftrightarrow{AC} \parallel \overleftrightarrow{CE}$ จงหาค่าของ $x + y$

เฉลยแบบฝึกหัดที่ 1

เส้นขนานกับมุมภายใน

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

แบบฝึกหัดที่ 1 เรื่อง เส้นขนานกับมุมภายใน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง เส้นขนาน

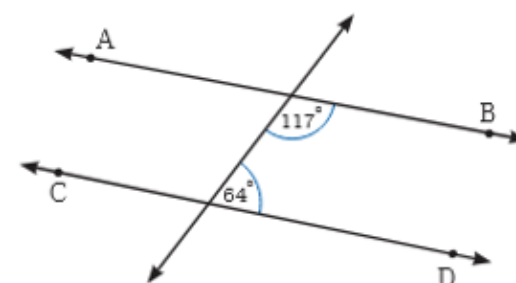
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เส้นขนานกับมุมภายใน

รายวิชา คณิตศาสตร์ รหัสวิชา ค22102 ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาว่า $\overleftrightarrow{AB}$ และ $\overleftrightarrow{CD}$ ในแต่ละข้อต่อไปนี้ขนานกันหรือไม่ เพราะเหตุใด

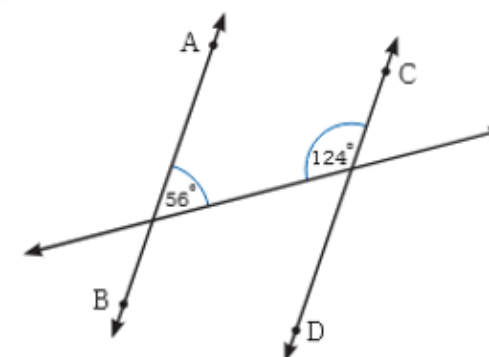
1.

ตอบ.....

.....
.....
.....
.....
.....

2.

ตอบ.....

.....
.....
.....
.....
.....

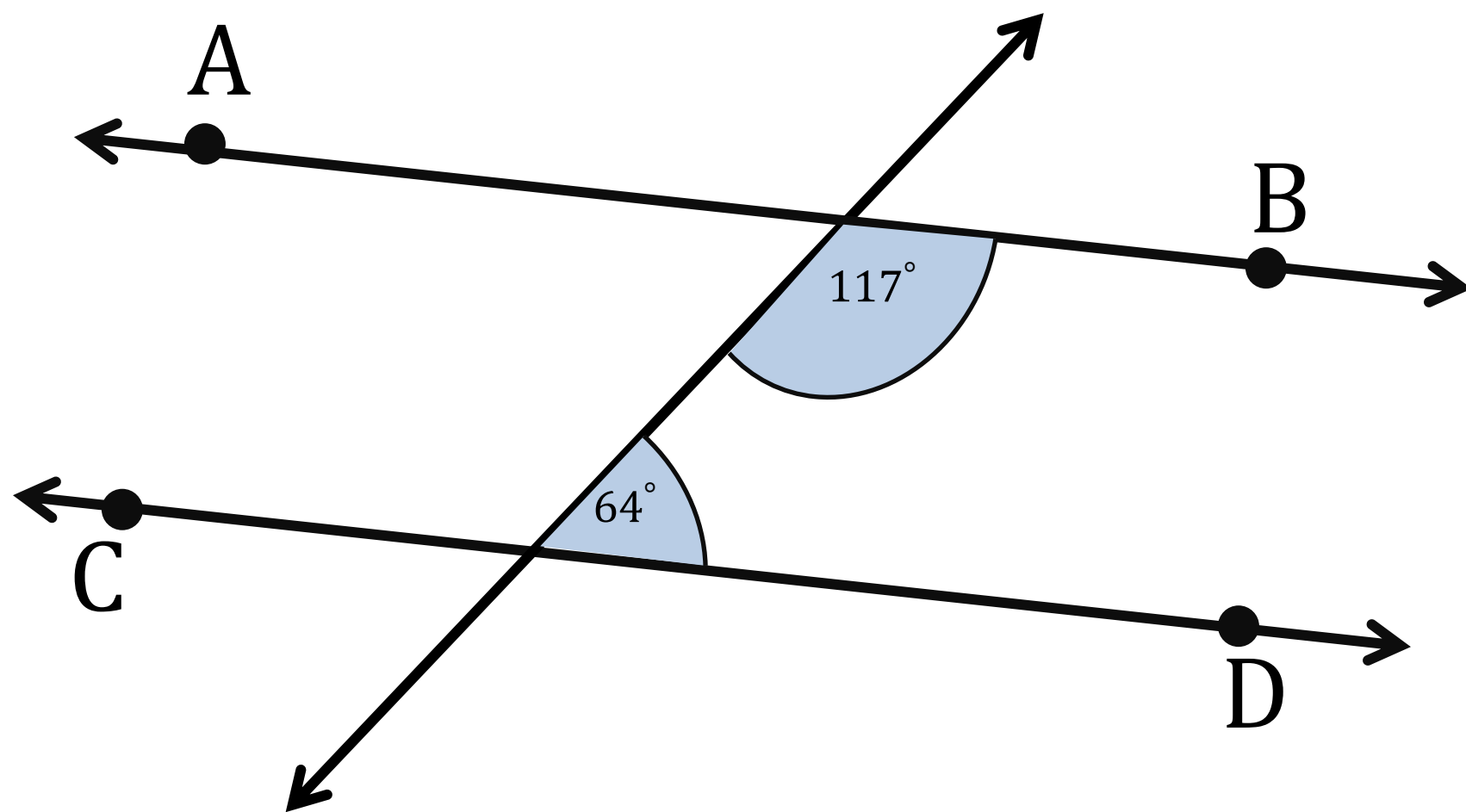

แบบฝึกหัดที่ 1

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนพิจารณาว่า $\overleftrightarrow{AB}$ และ $\overleftrightarrow{CD}$ ในแต่ละข้อต่อไปนี้ขนานกันหรือไม่ เพราะเหตุใด

1.

$\overleftrightarrow{AB} \parallel \overleftrightarrow{CD}$? ไม่เหมือนกัน
เพราะ มุมภายในบนข้างเดียวกัน
ของเส้นตัดรวมกันได้
 $117 + 64 = 181$ องศา

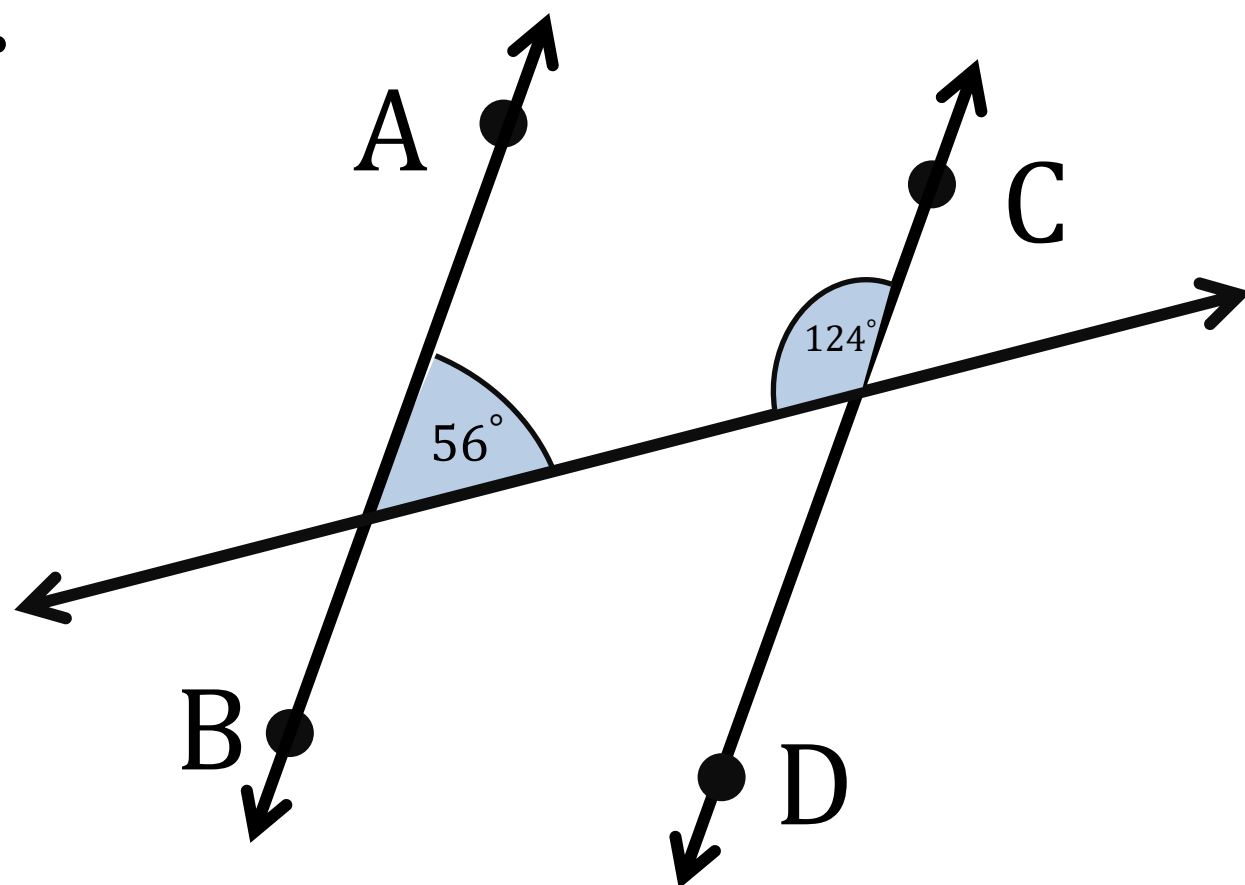

แบบฝึกหัดที่ 1

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนพิจารณาว่า $\overleftrightarrow{AB}$ และ $\overleftrightarrow{CD}$ ในแต่ละข้อต่อไปนี้ขนานกันหรือไม่ เพราะเหตุใด

2.

$\overleftrightarrow{AB}$ และ $\overleftrightarrow{CD}$ ขนานกัน
เพราะ มุมภายในบนซ้ายได้บวกกัน
ของเส้นตัดรวมกันได้
 $56 + 124 = 180$ องศา

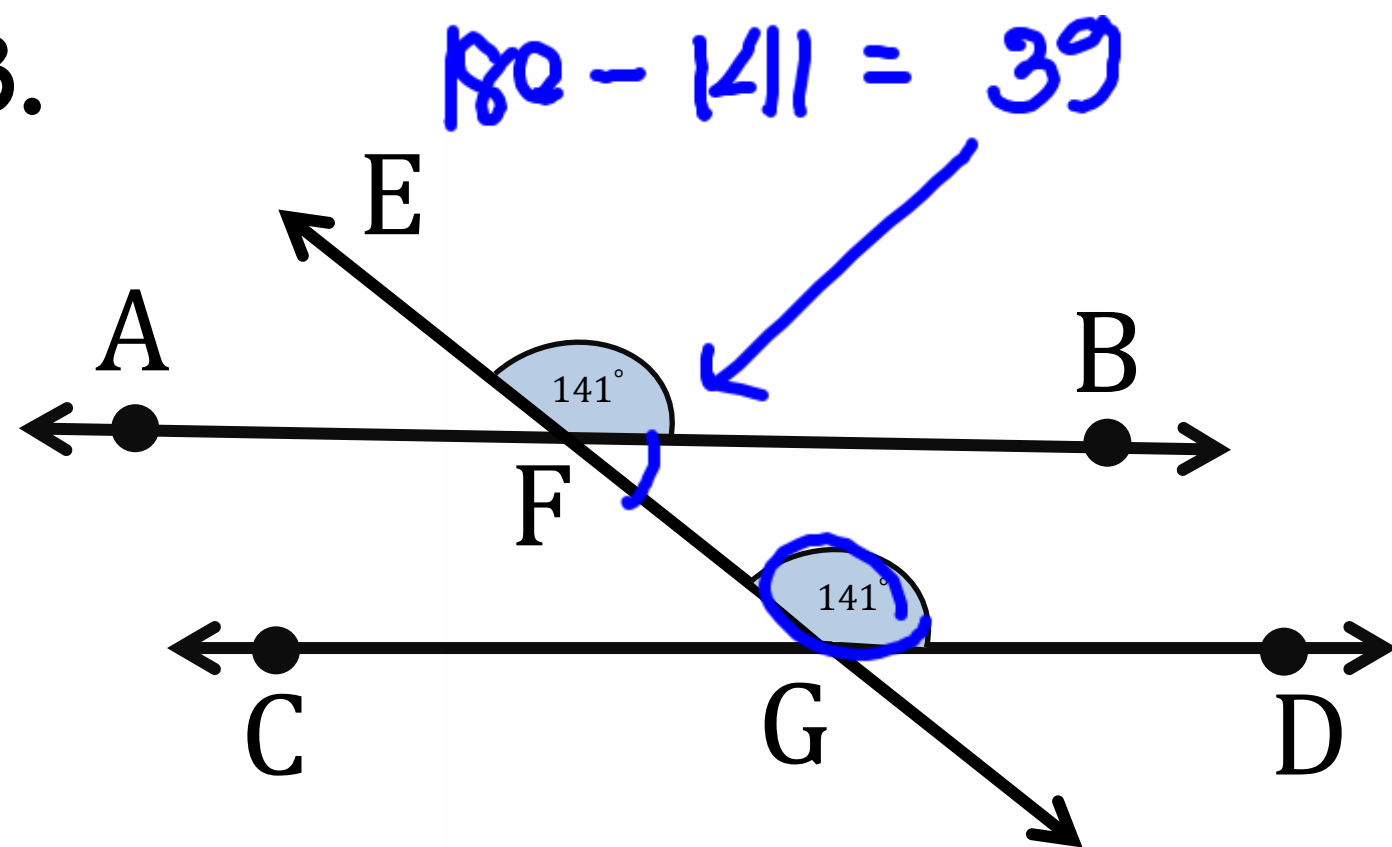

แบบฝึกหัดที่ 1

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนพิจารณาว่า $\overleftrightarrow{AB}$ และ $\overleftrightarrow{CD}$ ในแต่ละข้อต่อไปนี้ขนานกันหรือไม่ เพราะเหตุใด

3.

$\leftrightarrow$ $\leftrightarrow$
 $\overleftrightarrow{AB} \parallel \overleftrightarrow{CD}$ ขนานกัน

เพราะ มุมภายในที่อยู่บนข้างเดียวกัน

ของเส้นตัดรวมกันได้

$$141 + 39 = 180 \text{ องศา}$$

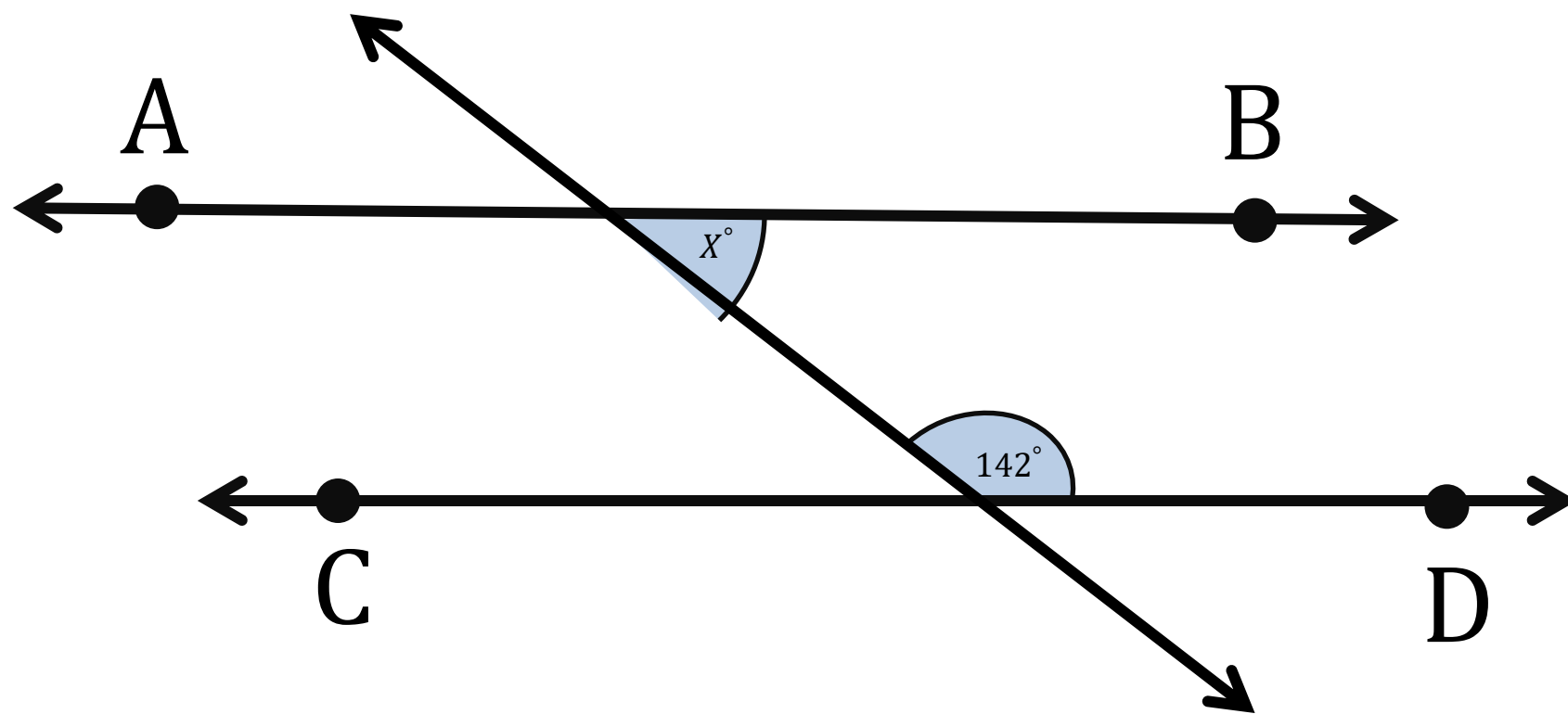

แบบฝึกหัดที่ 1

ตอนที่ 2

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนแสดงแนวคิดเพื่อหาค่าที่โจทย์ต้องการทราบให้สมบูรณ์

1. จากรูป $\overleftrightarrow{AB} \parallel \overleftrightarrow{CD}$ จงหาค่าของ X

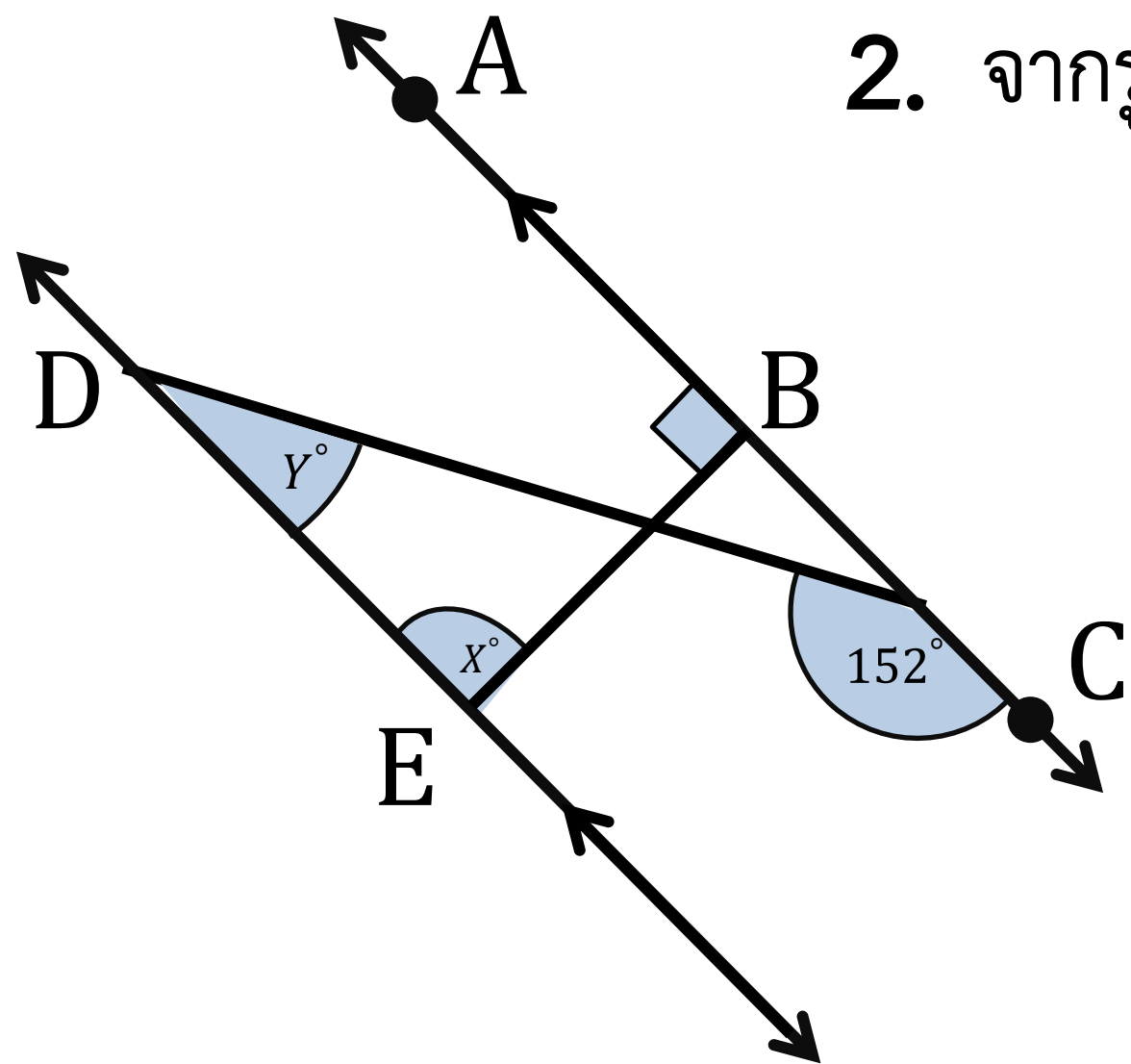

แบบฝึกหัดที่ 1

ตอนที่ 2

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนแสดงแนวคิดเพื่อหาค่าที่โจทย์ต้องการทราบให้สมบูรณ์

2. จากรูป $\overleftrightarrow{AC} \parallel \overleftrightarrow{CE}$ จงหาค่าของ $x + y$

สรุปบทเรียน

เมื่อเส้นตรงเส้นหนึ่งตัดเส้นตรงคู่หนึ่ง เส้นตรงคู่นั้นขนานกัน ก็ต่อเมื่อ
ขนาดของมุมภายในที่อยู่บนข้างเดียวกันของเส้นตัดรวมกันเท่ากับ
180 องศา

บทเรียนครั้งต่อไป

เส้นขนานกับมุมแย้ง

สิ่งที่ต้องเตรียม

แบบฝึกหัดที่ 2 : เส้นขนานกับมุมแย้ง

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่
www.dltv.ac.th)

